

Törzsőrmesternő és a honvédségi külszolgálat

Sikeresen megfelelt a követelményeknek

Eddig kétszer is teljesített külszolgálatot Ádám Karolina törzsőrmester, a vásárhelyi Bercsényi Miklós Gépesített Lövészdandár logisztikai századának ellátó tiszthelyettese. Számára a pályaválasztáskor kihívást jelentett a honvédség.

– Kíváncsi voltam, hogyan felelek meg a követelményeknek, hogyan bírom végigcsinálni a kiképzést, a gyakorlatokat, s csak az motivált, hogy normálisan teljesítek az elvárásokat – mondta Ádám Karolina törzsőrmester asszony. Hozzátette: szülei támogatták, hogy katonai pályára lépjen, annak ellenére, hogy a családban ő az első hivatásos katonája. Igaz, nővére esztergályosnak tanult, mert az a szakma érdekelte, egyik húga rendőr, s csak a másik vállalt civil munkát, amikor apólónőnek ment.

Ádám Karolina öt esztendeje végzett Budapesten, azonnal a vásárhelyi dandárhoz került, s azóta is itt szolgál. Ellátó tiszthelyettesként több mint húsz ember vezetője. Mint mondta, munkája szépségét az jelenti, hogy ha eléri a kitűzött célt, akkor elismerik tevékenységét.

– Elég, ha azt mondják, hogy jól dolgoztam – fogalmazott Ádám Karolina. – Néhány év múlva főtörzsőrmesternőnek léptethetnek elő. Nem cserélném el ezt a munkát másra, ugyanis szeretek emberek között lenni, azoknak segíteni.

Ádám Karolina, akinek a férje is hivatásos katonája, munkája elismeréseként eddig kétszer is részt vehetett külszolgálaton. 2002-ben és az idén is a KFOR pristinai missziójának tagjaként, ellátó tiszthelyettesként dolgozott. A honvédségtől alberteti támogatás után kaptak egy egyszobás lakást, mely jelentős segítség a családnak, hiszen egyikőjük sem vásárhelyi, viszont itt szeretnének letelepedni.

B. K. A.

Ádám Karolina törzsőrmester szereti a kihívásokat. Fotó: Tésik Attila

Irakban szolgált protokollfőnökként

Létai ezredes lovagkeresztje

A Kossuth Lajos Katonai Főiskolán végzett, de szolgált Szentesen, Orosházán, Szolnokon, Szegeden, Okucaniban és Irakban is a Szegeden élő Létai Attila. Az ezredesi életútjának elismeréséül az államalapítás ünnepére, augusztus 20. alkalmából a Magyar Köztársaság Érdemrend Lovagkeresztjével tüntette ki Mádl Ferenc köztársasági elnök.

Katonás képzés. Le sem tagadhatná hivatását Létai Attila ezredes, aki életútjának elismeréséül magas kitüntetést kapott. A lovagkeresztet a napokban, nem augusztus 20-án vette át, mert akkor még Irakban szolgált.

Létai Attila 1966-ban vonult be katonának. Az ország több városában teljesített szolgálatot. Például a szegedi műszaki dandár megszűnése után Szentendrén került, ahol Tanczos Mihály ezredessel létrehozta a tiszthelyettesképzőt.

A boszniai Okucaniban eltöltött két év alatt nemzetközi tapasztalatokra szert tett katonája nagy sikerrel tartja, hogy kijutott Irakba, hiszen a jelentkezőknek egészségügyi, fizikai, pszichológiai, nyelvi feladatokat kellett teljesíteniük, mire kiválasztották őket. Ő Irakban a több nemzetiségű, lengyel vezetésű hadosztály protokollfőnöki munkáját láthatta el fél évig.

– Tartottam az ottani helyzetétől, de megteremtettük azt a biztonságot, amit a katonák képesek egy ilyen helyzetben előidézni – válaszolt mosolyogva az ezredes arra a kérdésre, hogy félt-e Irakba menni.

A lengyel vezetésű, 17 ország katonáit tömörítő hadosztály az Irántól a Szaúd-Arábiáig nyúló

területért felelős. E térségben 5,4 millió iraki él. A bázis óriási: akkora, mint Újszeged. E hadosztály feladata – egyebek mellett – a babiloni romok őrzése is. Az ezredes protokollfőnökként szervezte a delegációk fogadását, a programokat, a találkozókát – mindent percre pontosan. Így például találkozott a honvédelmi miniszterrel, Juhász Ferencel, akit úgynevezett magas fokú biztosítással szállítottak a bázisra, vagyis az autókönnyben mentő, orvosi kocsi is helyet kapott, és

Létai Attila ezredesi életmúdjáért a Magyar Köztársaság Érdemrend Lovagkeresztjével tüntették ki. Fotó: Karnok Csaba

Nők a seregben – a tisztek csoportjától a légénységi állományig

Duplán kell bizonyítaniuk

Kölcsönösen múltban vannak az előítéletek a női és a férfikatonák között. Ennek több oka is lehet. Az egyik, hogy míg tizenöt-húsz évvel ezelőtt elvétve lehetett nő tiszttel találkozni, addig a gyengébb nem tagjai ma már szerződésesként és hivatásosként is nagy számban dolgoznak a csapatoknál.

Kiemelten kezelik a nők esélyegyenlőségét a Magyar Honvédségnél, melynek jele, hogy a nőügyi bizottság megalakult, ami azt is jelzi, hogy akad tenivaló ezen a téren. Az alakulatoknál különböző rangban és beosztásban szolgáló lányoknak és asszonyoknak azonban meg kell küzdeniük azért, hogy egyenrangúként fogadják el őket a férfiak.

– Míg néhány évvel ezelőtt, rangtól függetlenül, előrengedtek az ajtón a munkahelyemen, addig most a magasabb beosztásban vagy rangban álló katonatársak egy része minden szemrebbetés nélkül bemasírozik előttem – számolt be egy jellemző momentumról az egyik főtörzsőrmester asszony. Más katonanők is szereztek már hasonló tapasztalatot, amit egyszerű udvariasságnak tudnak be.

– Férfi munkatársaink egyre jobban elismerik, hogy ha nem is fizikai értelemben, de többet bírunk, mint a férfiak. Ám ez jó néhányukat zavarja. Ezért gyakran ok nélkül lekezelnek bennünket – folytatta az esettanulmányt a főtörzsőrmester.

Ennek ellenkezőjéről számolt be egy másik asszony: munkatársai elfogadták, s egyenrangú-

Múlnak az előítéletek, de katonai egyenruhát mégis inkább férfiak viselnek

Tésik Attila illusztrációja

ként bánnak vele, ám ezért sokkal többet kellett dolgoznom, mint férfitársainak. Több jele is van annak, hogy „fiúsították”: így például mindenféle munkát rábíznak, és időnként egy-egy káromkodást is elengednek a jelenlétben.

A Magyar Honvédségen belül a rangidős katonasszony tisztként szolgál, s 1942-ben született – a Honvédelmi Minisztérium adatai szerint. Őt szintén egy, ám már az 1946-os évfolyamhoz tartozó tiszt követi. Az 1947-ben született korosztályból meg összesen nyolcan szolgálnak, közülük négyen tisztként, négyen tiszthelyettesként. Tizenöten tartoznak a legfiatalabbak csoportjába: ők húszeszen-

VONZÓDÁSOK

A gyengébb nem tagjait is vonzza a magyar köztudatban csak férfiasnak gondolt pálya, a katonaság. A nők számára is vonzó a viszonylag stabil munkahely, a normális fizetés és a juttatások gazdagsága, a szülői és házastársi példa, az előrelépés lehetősége, a külszolgálat mint kaland, s nem utolsósorban a katonaromantika.

dősek, s persze rangjuk is a legalacsonyabb, hiszen hatan tiszthelyettesként dolgoznak, kilen-

cen pedig a légénység létszámát gyarapítják.

A legfrissebb kimutatások szerint összesen 4141 asszony, lány dolgozik alkalmanként, közülük 772-en tisztként, 2563-an tiszthelyettesként, 806-an honvédként. A nők haderőnemenkénti megoszlása illeszkedik a honvédség szerkezetéhez, hiszen a legtöbben a szárazföldi csapatoknál szolgálnak. A katonanők közül 1 a Honvédelmi Minisztériumban ezredesként, 2-2 a HM háttérintézményeiben, így például a HM Honvéd Vezérkarban és a Honvéd Vezérkar alárendelt katonai szervezeteinél dolgozik.

KOROM ANDRÁS

Pilótáink Kanadában

Évente 7-8 magyar vadászpilóta képeznek ki Kanadában NATO-program keretében – közölte Pető István dandártábornok, a kecskeméti repülőbázis parancsnoka.

A Magyar Honvédség és a kanadai hadsereg 2002 márciusában kötötte meg azt a szerződést, amellyel Magyarország csatlakozott a NATO ezen kiképzési programjához. A szerződés értelmében 2020-ig képeznek ki kezdő magyar pilótákat Kanadában. Tavaly négy pilóta, ez évtől kezdődően pedig évente 7-8 fiatal vesz részt a két és fél – három éves képzésen.

Húsz kecskeméti gyakorló pilótát is kiképeztek már Kanadában, ők rövidített idejű harcászati vadászpilóta-vezető felkészítésen vettek részt. A pilótákat Harvard II. típusú légszárnyas repülőgépen, majd Hawk 115-ös sugárhajtású repülőgépeken készítik fel. A programban négy magyar repülőgép-oktató is részt vesz, ők NATO-beosztásban teljesítenek szolgálatot.

Évente mintegy 3 milliárd forintba kerül ez a kiképzési program Magyarországnak. A pilóták összesen mintegy 200-240 órát repülnek a képzés során. A következő években a magyar vadászpilóták mintegy 60-100 órát töltenek a levegőben. Ebből mintegy 50 órát MiG-29-es vadászpilóta repülnek, a többit pedig az L-39-es kiképzőgépeken.

Harcászati gyakorlat

VESZPRÉM (MTI)

A NATO déli parancsnoksága által megtervezett harcászati ellenőrző gyakorlat helyszíne volt Veszprém.

– A NATO-Opasses 2004 elnevezésű gyakorlaton valós és szimulációs repüléseket is végeztek, ellenőrizték a repülőgépek, helikopterek, légvédelmi rakéták és radarok összehangolt működtetését – tájékoztatott a résztvevőkről Fige János, a magyar légierő alezredese. A gyakorlat szervezői együttműködtek a tűzoltósággal, a rendőrséggel és a polgári védelemmel, valamint informálták a lakosságot is a forgalomkorlátozásokról és a zavaró körülményekről.

– Légierőnk életében ez az első olyan gyakorlat, ahol a NATO több nemzetű csoportja hajtja végre felkészültségünk ellenőrzését, a NATO integrált légvédelmi rendszerében – mondta Fige alezredese. A gyakorló két ország hipotetikus „összetűzésében” vettek részt: a hadijáték koreográfiája szerint egy ország etnikai problémák miatt „megtámad” egy másik országot, Magyarországot pedig „a beavatkozás kezelésére felkért ország” szerepét kapja „ENSZ-felhatalmazás” alapján. Mivel politikai megállapodás nem születik, „felkéri a NATO-t a beavatkozásra”.

A „hadműveletek” központját a Magyar Honvédség 54. Veszprémi Légtérellenőrző Ezrede adta. A gyakorlaton a hazaiak mellett amerikai, német, portugál, spanyol, olasz, görög, török és holland katonák vettek részt.

A melléklet a Honvédelmi Minisztérium támogatásával készült

FIGYELMEZTETŐ SZOROZAT

Kuvaitba repülővel érkezett Létai Attila ezredes, onnan több mint hatszáz kilométert autóztak iraki küldetésé helyszínére. Amikor az ezredes megérkezett, fogadta őt a magyar kontingens parancsnoka, Sramkó Máttyás alezredes. Épp az asztalnál ültek, amikor megszólaltak a géppuskák. Létai ezredes a földre vetette magát, ám Sramkó alezredes ülve maradt. Ott ugyanis már megszokták: ha valami vagy valaki megközelítette a támaszpont biztonsági övezetét, az őri figyelmeztető sorozatot adták le.

szükség esetén helikopteres mentésre is készek voltak a katonák. Létai ezredes büszkén mu-

tatja határidőnaplóját, melyben sárga tollal kiemelve szerepel a delegációk neve, érkezési időpontja.

– Iraki munkám idején az a megtiszteltetés ért, hogy fogadhattam a világ első számú katonáját, az Egyesült Államok egyesített vezérkari főnökét, Richard B. Mayers tábornokot, aki jelentős számú kísérettel – így például nyolc helikopterrel – érkezett a bázisra.

Az iraki támaszpontot egy alkalommal érte támadás, Létai ezredes érte nem tartózkodott a szobájában, amikor 14 aknagránátot lőtek a támaszpontra. Ezek közül egy el is találta az irodája homlokzatát.

Létai Attila ezredes összegzése szerint nagyon változatos, érdekes munkát végzett Irakban. Ez év végén nyugállományba vonult, mert – ahogyan ő fogalmazott – „túl sok megoldandó feladat nem maradt számomra a magyar honvédségben”.

NYEMCSOK ÉVA

NŐK IRÁKBAN

Irakban nem sok katonai egyenruhás nőt látni. Létai ezredes tapasztalata szerint az amerikaiaknál, Al-hillahban jellemzőbb, mert nagyobb hagyománya van, mint nálunk, de a lengyeleknél is elég nagy számban dolgoznak nők a seregben.